

Sporočilo za medije

Slovenija edina s strategijo aktivnega staranja, vendar bi bilo stanje v zdravstvu brez nevladnih organizacij in podjetij bistveno slabše

Slovensko zdravstvo z veliko inovacijami, vendar z malo dolgoročnih in celovitih ukrepov

Ljubljana, 5. oktober 2018 - Center za družboslovno informatiko Fakultete za družbene vede UL je ta teden v Ljubljani gostil 6. strokovno srečanje v okviru evropskega projekta ITHACA (InnovaTion in Health and Care for All), ki ga izvaja devet evropskih regij, katerih skupni cilj je večja politična podpora uvajanju inovacij na področju zdravstvene in socialne oskrbe. Tuji strokovnjaki so po srečanju podali tudi oceno stanja slovenskega zdravstva in oskrbe na podlagi predstavitev in ogledov nekaterih zdravstvenih referenc. Skupna ocena je, da se vse države lahko zgledujejo po Sloveniji, ki ima edina strategijo aktivnega staranja, vendar poudarjajo, da številne inovacije in pilotni projekti prihajajo s strani nevladnih organizacij in podjetij, ki so pri celovitem uvajanju v zdravstveni sistem pogosto prepuščeni sami sebi.

Projektni partnerji in njihovi delegati iz Nizozemske, Italije, Nemčije, Avstrije, Danske, Velike Britanije, Francije, Španije in Slovenije so skozi 2-dneven intenziven program spoznavali slovensko zdravstvo in socialno oskrbo: obiskali so Univerzitetni klinični center Ljubljana, Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Soča, Festival za tretje življenjsko obdobje, spoznali več kot 15 primerov inovacij podjetij, zagonskih podjetij in nevladnih organizacij ter pilotne aktivnosti Ministrstva za zdravje (Direktorat za dolgotrajno oskrbo) in Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti na področju eOskrbe.

Izredna profesorica dr. Vesna Dolničar iz Centra za družboslovno informatiko na FDV je ob zaključku strokovnega dogodka povedala: “Program je bil pripravljen v sodelovanju s številnimi vladnimi in nevladnimi organizacijami, Univerzitetnim kliničnim centrom in podjetji, ki delujejo na področju eOskrbe in eZdravja v Sloveniji. Več kot 30 delegatov iz 9 držav je v dveh dneh spoznalo, kako delujeta slovensko zdravstvo in oskrba na mikro in makro ravni ter kako to na koncu občutijo pacienti, prejemniki oskrbe in družinski oskrbovalci. Po ocenah bo do leta 2050 v Sloveniji več kot tretjina prebivalstva starejšega od 65 let in želimo si, da bi vladne politike, strategije in še bolj pomembno akcijski načrti na nacionalni ravni spodbujali integrirane storitve eOskrbe in eZdravja.” Pri tem Dolničarjeva dodaja, da je temeljni namen projekta in ocen tujih delegatov, da bi spodbujali povezovanje in prenos dobrih praks ter gradili mostove med posameznimi partnerji in da bi vladne politike dobile tudi pogled od zunaj na stanje v državi.

Marrielle Swinkels, svetovalka za program »Pametno zdravstvo« nizozemske regije Noord-Brabant, je ob zaključku dogodka povedala: “Slovenija je na področju eZdravja in eOskrbe v nekaterih pogledih precej korakov pred našo regijo na Nizozemskem. Imate izjemen družbeni kapital v nevladnih organizacijah, vendar težko najdejo pozornost politike, da njihovo znanje ni omejeno zgolj na ozek krog ljudi v določenem delu države. Manjkata jasna politika z akcijskim načrtom in program financiranja. Dejstvo je, da je zdravje za državljana najpomembnejše, da s svojim delom lahko prispeva nazaj v državni proračun. V Sloveniji vidim dva ekstremna pola: prvi so izjemne inovacije podjetij in nevladnih organizacij ter neverjetna medgeneracijska solidarnost.

Na drugi strani pa me skrbi, kako bodo te zaživele v institucijah in kako bo država poskrbela, da bo zdravstveno osebje s pomočjo e-orodij hitreje in učinkoviteje izvajalo zdravstvene storitve.”

Delegati so si bili enotni v ocenah stanja v Sloveniji:

- Slovenija ima zelo visoko medgeneracijsko solidarnost, ki pa ni sistemsko podprta, še več: največji družbeni kapital je prepuščen sam sebi in na marsikateri točki vladne politike to zavirajo;
- Izjemno inovativni projekti in inovacije podjetij in nevladnih organizacij na slovenskem trgu ne morejo preživeti na dolgi rok, zato nujno potrebujejo pomoč za širitev na tuje trge. Inovacije živijo v zelo mikro okoljih kratek čas, a kar potrebujejo, je nacionalna implementacija na dolgi rok.
- Pomanjkanje integracije rešitev na ravni politik je presenetljivo, glede na dejstvo, da ima ekosistem ključno prednost v majhnosti in poznavanje vladnih in nevladnih partnerjev in industrije med seboj je zelo dobro.
- Razvoj tehnologije je na visoki ravni, vendar to ne sme biti cilj na področju zdravja in oskrbe. Vedno je potrebno imeti v mislih državljana, kako bo to uporabljal in kako bo država to implementirala na nacionalni ravni. Dejstvo je, da tehnologija sama sebi ni namen, temveč je namen eZdravja in eOskrbe dvig kakovosti življenja in zdravljenja.
- Inovativna podjetja so v fazi preživetja - nujno je potrebno najti sistemske rešitve, da bodo te inovacije prišle v splošno prakso, pri čemer ne smejo obremenjevati zdravstvenega sistema, temveč olajšati delovanje tako pri zdravstvenem osebju, kot pri proračunu na dolgi rok. Zagotovo inovacije zahtevajo investicije, vendar z ustreznimi akcijskimi načrti prinašajo prihranke na dolgi rok.
- Država ne more prelagati odgovornosti za eOskrbo in eZdravje na nevladne organizacije in podjetja, temveč mora izkoristiti velik potencial, ki zahteva več kot samo strategije.

O projektu Interreg Europe ITHACA:

Ključni cilj projekta ITHACA je izboljšanje nacionalnih in regionalnih politik na področju uvajanja inovativnih IKT-podprtih storitev v zdravstvu in oskrbi ter boljša podpora inovativnim podjetjem, ki delujejo na tem področju. V skladu s tem ciljem se prioritete vseh projektnih partnerjev nanašajo na razvoj in uvedbo IKT-podprtih storitev v zdravstvu in oskrbi, podporo iz okolja za samostojno življenje ter inovacije v strategijah pametne specializacije in načrtih operativnih programov. Projekt ITHACA naslavlja cilj programa Interreg Europe po izboljšanju politik regionalnega razvoja s poudarkom na izboljšani implementaciji regionalnih razvojnih politik na področjih pametne specializacije in priložnosti za inovacije.

Več o projektu najdete na spletni strani projekta: <https://www.interregeurope.eu/ithaca/>